

Vedr. Prisstøtte til vandkraftværker:

Under henvisning til det udarbejdede notat skal vi hermed på vegne af Danske Vandkraftværkers Forening fremkomme med følgende bemærkninger:

Vandkraft contra vindkraft:

Vandkraftværker leverer "grøn" energi ved at udnytte naturkraften i form af trykde kraften på vandmasserne i åløbet. Man kan sige, at det er energien i vandet, der udnyttes. Ved vindkraft er det energien i vinden, der udnyttes. Hvis disse energier ikke udnyttes, vil de alternativt gå til spilde. På dette punkt er vandkraft og vindkraft helt sammenlignelige.

Ellers er der en meget stor forskel på energiproduktionen fra en vindkraftværk og energiproduktionen fra et vandkraftværk. Vandkraftværker leverer energien utrolig stabilt døgnet rundt og året rundt. Der er ganske få variationer i løbet af et normalt driftsår. Elproduktionen fra vindmøller er meget volatil fra længere perioder helt uden produktion og til perioder af kortere eller længere varighed med en meget stor produktion. Disse karakteristika for produktionen fra et vandkraftværk burde således efter vor opfattelse helt naturligt medføre, at den "grønne" elproduktion værdisættes på et væsentligt højere niveau.

Afregningsprisen for elproduktionen på det nuværende niveau vil efter vor vurdering aldrig kunne resultere i, at der eventuelt etableres nye vandkraftværker i Danmark. Det er efter vor opfattelse ren utopi at forestille sig, at der kan etableres nye vandkraftværker i Danmark. Et vandkraftværk kan jo ikke etableres hvor som helst, idet de fysiske forhold i årløbet og naturområdet skal være i orden. Dette udelukker på forhånd næsten alle placeringer i Danmark

ud over de steder, hvor der allerede er et vandkraftværk.

Herudover forventes indsigelser fra forskellige interesseorganisationer og herunder også lystfiskere, naboer og andre berørte at umuliggøre etableringen.

I forhold til et vindkraftanlæg er der med den nuværende afregningspris heller ingen som helst økonomi i etableringen, da anlægsinvesteringen pr. energienhed vil være alt for stor.

Ejere af vandkraftværkerne og besøgende kan efter vore erfaringer ikke undgå at blive fascineret af turbinerne med den enkle mekanik og den Grønne energi.

Da turbiner og generatorer heldigvis er særdeles langtidsholdbare (mange turbiner og generatorer er de oprindelige og dermed 50-90 år gamle) og billige at holde i drift forventes produktionen at kunne fortsætte på de eksisterende vandkraftværker.

Sammenkædning af tilskud til elproduktion og overskud fra eksisterende vandkraftværker:

I notatet omkring vurdering af de regnskabsmæssige resultater for de største vandkraftværker sammenholdt med tilskuddet til elproduktionen er der nogle meget vigtige forhold, som der ikke er taget højde for i notatet.

Som anført i det foranstående har vi skrevet, at det er ren utopi at forestille sig at kunne etablere et vandkraftværk i Danmark med de eksisterende afregningspriser. Vi har ikke noget som helst detailkendskab til årsrapporterne for Gudenaacentralen, men hvis man regner lidt på det er det oplagt, at der ikke er et reelt overskud i forhold til de investerede værdier i vandkraftværket.

Med et reservoir på over 600 ha. vil alene værdien af dette areal være et beløb måske i størrelsesorden 150 millioner kroner. Hertil kommer selve vandkraftværket i form af flere former for bygningsværker og maskineri af forskellig art. Nyværdien af et sådant anlæg tør vi næsten ikke gætte på, men prisen overstiger formentlig værdien af jordarealet. Med den nuværende afregningspris for elproduktionen er det helt klart, at Gudenaacentralen ikke på nogen måde kan forrente de investerede værdier.

Den eneste årsag til, at Gudenaacentralen udviser et regnskabsmæssigt overskud, er det faktum, at anlægsprisen med jordkøb og bygningsværker og de fleste andre væsentlige investeringer primært er afholdt med det prisniveau, der var omkring år 1920.

Det kan herefter konstateres, at tilskuddet til elproduktionen på ingen måde overkompenserer vandkraftværkerne, således at disse f.eks. i tilfældet med Gudenaacentralen er i stand til at udbetale store overskud til gavn for elforbrugerne i forsyningsområdet.

Vi håber hermed at have bidraget til forståelsen, og I er meget velkomne til at kontakte os for eventuelle supplerende oplysninger.

Med venlig hilsen

Revisionsfirmaet Jørgen Gilling

Jørgen Gilling

Statsaut. revisor

Telefon 75 85 38 99

Telefax 75 85 38 97

E-Mail Info@revisor-gilling.dk

Transport- og Energiministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København. K

Att.: Forsyningsområdet
Jørgen Calundann

ENERGISTYRELSEN
INDSKANNET
- 8 MAJ 2007

Retur til lokalt arkiv

Prisstøtte til vandkraftværker.

Generelt.

Indledningsvis skal det bemærkes, at Gudenaacentralen finder det uheldigt, at forlængelsen af selskabets koncession kædes direkte sammen med en vurdering af den prisstøtte, der gives til landets vandkraftværker. Det er ligeledes Gudenaacentralens opfattelse, at den produktion de danske vandkraftværker leverer til det overordnede elnet er af høj kvalitet idet den med små variationer leveres stabilt døgnet rundt året rundt.

Vedr. Gudenaacentralen.

Grundlaget for Gudenaacentralens gode og effektive driftsforhold blev lagt i midten af 1980-erne da selskabets bestyrelse, med baggrund i skiftende regeringers ønske om at fremme vedvarende energi i Danmark besluttede at iværksætte en omfattende modernisering og reovering af Tangeværket. Denne proces har været i gang siden, og der er samlet set frem til 2004 investeret godt 35 mill. kr. i anlægget og områdets infrastruktur i forbindelse etableringen af Elmuseet. Ovennævnte bevirker at Tangeværket på trods af en alder på 87 år i dag fremstår som en moderne rationelt drevet virksomhed.

Frem til den 1. januar 2005 blev Tangeværkets elproduktion afregnet efter den gældende tretidstarif med tillæg af 10 +17 øre. Værkets gennemsnitlige afregningspris lå i årene forud på mellem 54 og 57 øre. Den ændrede afregningsform til fastpris har derfor kun bevirket minimale ændringer i afregningen til Gudenaacentralen.

Den nuværende afregningspris på 60 øre pr. kWh. er sammensat af markedsprisen i det vstdanske område og et pristillæg. Markedsprisen er for eks. meget afhængig af vandmængderne i de norske og svenske magasiner til vandkraftværkerne, og der har i 2006 været perioder hvor markedsprisen lå tæt på eller over de 60 øre som Gudenaacentralen afregnes med.

Vedr. Gudenaacentralens årsregnskab.

Gudenaacentralen aflægger sin årsrapport efter årsregnskabsloven. Gudenaacentralen værdisætter sine anlægsaktiver til kostpris under forudsætning af going-concern princippet. Denne metode betyder, at aktiverne indgår i årsrapporten til den oprindelige anskaffelsespris og reduceres med de akkumulerede afskrivninger, der er foretaget siden anskaffelsestidspunktet. Det har den konsekvens, at selskabets materielle anlægsaktiver i dag er opgjort til godt 6 mill. kr. hvilket udløser en

Gudenaacentralen

Bjerringbrovej 54, 8850 Bjerringbro
telefon: 86681777, fax: 86681775

Tange den 23. april 2007.
J. nr. 023003/23009-0012
Ref. jca
Forsyningsområdet.

afskrivning på 731.000 kr. (2005) primært henførbart til driftsmateriel. Denne meget lille årlige afskrivning er en primær årsag til selskabets overskud.

Gudenaacentralens bestyrelse *kunne* i stedet vælge at værdiansætte selskabets materielle anlægsaktiver til dagspris og derved opnå en betydelig højere egenkapital. Ovennævnte ville – i medfør af årsregnskabslovens bestemmelser herom - igen bevirke væsentligt højere årlige afskrivninger i regnskabet, og dette ville komme til at udvise et negativt årsresultat. Opskrivning af anlægsaktiverne ville umiddelbart betyde en akkumulering af unødvendig kapital i selskabet.

Med valg af en regnskabsmetode hvor selskabets anlægsaktiver opgøres til kostpris udbetales der årligt et overskud til andelshaverne – et overskud der dog på ingen måde dokumenterer eller afspejler en rimelig forrentning af selskabet reelle aktiver.

Udlodningen til andelshaverne skal endvidere ses i lyset af, at de regnskabsmæssige afskrivninger foretages på grundlag af de historiske kostpriser og ikke på dagsværdier eller genanskaffelsesværdier.

Det betyder reelt, at der i de seneste år er sket en udlodning af den kapitalopbygning der skal til for at kunne geninvestere i den løbende udskiftning af anlægget. Som konsekvens heraf kan det alt andet lige – forventes, at der på det tidspunkt hvor udskiftningen skal foretages ikke vil være mulighed for udlodning til andelshaverne.

I forbindelse med Gudenaacentralens regnskab fokuseres der ofte på selskabets egenkapital på ca. 19 mill. kr.

Egenkapitalen er sammensat af materielle anlægsaktiver på ca. 6 mill. kr. og finansielle anlægsaktiver på ca. 13 mill. kr.

Baggrunden for de ca. 13 mill. kr. i finansielle anlægsaktiver er følgende:

- Ca. 20 % af denne kapital er garantikapital i forbindelse med en til Gudenaacentralen tilknyttet firmapensionskasse.
- Tangeværkets tekniske anlæg er på mange måder ”gammelt” men unikt og det medfører, at det er omkostningstungt at forsikre. Gudenaacentralens bestyrelse har derfor besluttet, at selskabet er selvforsikrende for så vidt angår værkets turbine og generatoranlæg. Det har den konsekvens, at alle havarier på anlægget kan imødegås uden, at der sker en gældsætning af selskabet.
- Selskabets vandkraftanlæg- Tangeværket - har været igennem en omfattende modernisering og reovering. I dag udestår der dog stadigvæk udskiftning af dele af turbine- og reguleringsanlægget, og det er bestyrelsen holdning, at selskabet skal være selvfinansierende for så vidt angår disse opgaver.
- Gudenaacentralens bestyrelse er ligeledes indstillet på at gå aktivt ind i et positivt samarbejde om etablering af et kort omløbsstryg ved Tangeværket, og er i den forbindelse indstillet på at deltage økonomisk i et projekt under forudsætning af, at driften af Tangeværket kan videreføres på kommercielle vilkår samt, at løsningen tilgodeser lokalområdets interesser.

Med baggrund i ovennævnte er det bestyrelsens holdning, at Gudenaacentralens egenkapital er af en størrelse, der opfylder de krav, der er opstillet til selskabets videre drift. Det er ligeledes muligt indenfor de nuværende økonomiske rammer at foretage de transaktioner, der kan sikre Tangeværkets drift i en betydelig årrække.

Vedr. Tangeværkets finansielle status.

Det er Gudenaacentralens opfattelse, at det med den nuværende afregning for produceret elektricitet er muligt at opretholde en kommerciel drift på nuværende niveau, af Danmarks største vandkraftværk til gavn for Danmarks museum for elektricitet og den Midtjyske turisme. Det er ligeledes muligt, at bevare Gudenaacentralen/Tangeværket som den samlede kraft om alle de aktiviteter der foregår omkring Tange Sø og i lokalområdet.

Gudenaacentralen er et andelsselskab ejet af tre midtjyske elselskaber og to kommuner. Det betyder, at det "overskud" der udbetales til selskabets ejere direkte tilbageføres til stort set alle øst- og midtjyske elforbrugere. Der er således ikke nogen private finansielle interesser, der tilgodeses med Gudenaacentralens overskud.

Med baggrund i ovennævnte er det derfor Gudenaacentralens opfattelse, at der med den nuværende afregning for vedvarende CO2 fri energi ikke sker nogen overkompensering af elproduktionen fra Tangeværket eller fra vandkraftsanlæg i Danmark generelt.

Med venlig hilsen

Bent Kornbek
Bestyrelsesformand

Robert Møller
Direktør.

Jørgen Calundann (ENS)

Fra: Hannelene Toft Jensen [hanltj@kulturarv.dk]

Sendt: 11. april 2007 09:06

Til: Jørgen Calundann (ENS)

Til Jørgen Calundann
Energistyrelsen

Vedrørende høring om prisstøtte til vandkraftværker

Kulturarvsstyrelsen har ingen bemærkninger til det fremsendte høringsnotat.

Med venlig hilsen
Hannelene Toft Jensen
Souschef

Kulturarvsstyrelsen
Bygninger
H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V.
Tlf. 3374-5100
Fax 3374-5101
Direkte 3374-5232

hanltj@kulturarv.dk
www.kulturarv.dk

Energistyrelsen
Forsyningsområdet
ens@ens.dk
Att: Jørgen Calundann

Naturområdet
J.nr. sns-4332-00257
Ref.
Den 10. maj 2007

Prisstøtte til vandkraftværker (ENS J.nr. 023003/23009-0012)

Skov- og Naturstyrelsen har ingen bemærkninger til notatet om prisstøtte til vandkraftværker.

Med venlig hilsen

Peter Simonsen
Naturområdet
72542913
psi@sns.dk